

INSTYTUT FILOLOGII ROSYJSKIEJ i UKRAIŃSKIEJ UAM W POZNANIU

SEMINARIA MAGISTERSKIE – rok akademicki 2019/2020

ZAKRES MATERIAŁU OBJĘTEGO EGZAMINEM DYPLOMOWYM

FILOLOGIA ROSYJSKA (I rok studiów stacjonarnych II stopnia)

Prof. dr hab. Andrzej Sitarski

Seminarium magisterskie w roku akademickim 2019/2020

Zakres materiału na egzamin dyplomowy:

1. Teoria i praktyka przekładu
2. Gramatyka opisowa współczesnego języka rosyjskiego

Przykładowe tematy prac magisterskich w roku akad. 2019/2020:

- Семантические и переводческие аспекты ономастической лексики на материале русских и польских художественных текстов
- Лингвистические аспекты стилизации перевода рассказов Анджея Сапковского на русский язык
- Переводный анализ сказки Ершова «Конек Горбунок» на польский язык
- Оценочный и эмотивный язык рассказов А. Чехова в переводе на польский язык
- Переводческие эквиваленты избранных устойчивых словосочетаний.

Prof. dr hab. Andrzej Narloch

Seminarium magisterskie w roku akademickim 2019/2020

Zakres materiału na egzamin dyplomowy:

1. Przejawy internacjonalizacji języka rosyjskiego.
2. Leksykologia, typy znaczeń, komponenty znaczenia leksykalnego, zjawisko polisemii, metafora, metonimia, synekdocha.
3. Relacje systemowe: polisemia, synonimia, antonimia.
4. Języki słowiańskie różnice i podobieństwa.
5. Akcent polski a akcent rosyjski.
6. Główne założenia językoznawstwa kognitywnego.
7. Epoka Piotra I w dziejach rosyjskiego języka literackiego.
8. Leksykalno-gramatyczne klasy rzeczowników rosyjskich.
9. Ogólny podział grupy języków indoeuropejskich.
10. Zapożyczenia obce w systemie języka rosyjskiego.
11. Aktywne procesy w słotwórstwie rosyjskim.
12. Podstawowe założenia socjolingwistyki.
13. Palatalizacja spółgłosek tylnojęzykowych.
14. Składnia. Połączenie wyrazowe a zdanie.
15. Zdanie proste. Podstawowe typy zdań prostych.
16. Zdania jedno- i dwuskładnikowe.
17. Główne etapy ewolucji rosyjskiego języka literackiego

Przykładowe tematy prac magisterskich w roku akad. 2019/2020:

- Funkcjonowanie zwierząt w rosyjskim językowym obrazie świata
- Specyfika przekładu prozy Andrzeja Stasiuka na język rosyjski (na przykładzie powieści *Dziewięć*).
- Obraz kobiety przez pryzmat męskiej świadomości na materiale aforyzmów rosyjskich
- Nazwy osób na podstawie rosyjskich powiedzeń (na przykładzie Dużego rosyjskiego słownika powiedzeń W.M. Mokijenko)
- Analiza homonimów międzyjęzykowych (na podstawie rosyjsko-polskiego słownika homonimów)
- Językowe środki wyrażenia stanu emocjonalnego bohaterów w rosyjskich bajkach ludowych
- Językowa kreacja wizerunku firmy na bazie oficjalnych stron internetowych 200 największych firm w Rosji

Prof. dr hab. Bartosz Osiewicz

Seminarium magisterskie w roku akademickim 2019/2020

Zakres materiału na egzamin dyplomowy:

1. Modernizm w literaturze rosyjskiej.
2. Poezja „srebrnego wieku”.
3. Proza ornamentalna lat 20.
4. Realizm socjalistyczny w literaturze rosyjskiej.
5. Liryka „poetów frontowych”.
6. Problematyka ideowa i poetyka „prozy lejtnanckiej”.
7. Zjawisko „prozy wiejskiej” w literaturze lat 60-80..
8. Literatura łagrowa.
9. Poezja oficjalna lat 60-tych XX wieku.
10. Rosyjskojęzyczni pisarze nierosyjscy.
11. Literatura trzeciej fali emigracji rosyjskiej.
12. Pieśń bardowska.
13. Muzyka w literaturze. Współczesna poezja rockowa.
14. Nowe tendencje w literaturze okresu „pieriestrojki”.
15. „Proza kobieca” we współczesnej literaturze rosyjskiej.
16. Zjawisko rosyjskiego postmodernizmu.
17. Współczesne poezje – konceptualizm, metarealizm, neoprymitywizm.
18. Rosyjska duchowość przełomu XX i XXI wieku.

Przykładowe tematy prac magisterskich w roku akad. 2019/2020:

- Попытка анализа произведений *Мы* Евгения Замятина и *Москва 2042* Владимира Войновича в перспективе гендерных исследований
- Образ жизни в коммунистических странах в поэтическом творчестве Владимира Высоцкого и Яцека Качмарского
- Репрезентация концепта «любовь» в романах *Анна Каренина* Льва Николаевича Толстого и *Тётя Мотя* Майи Александровны Кучерской
- Картина сектантства в романе Андрея Белого *Серебряный Голубь*

Prof. dr hab. Jarosław Poliszczuk

Seminarium magisterskie w roku akademickim 2019/2020

Zakres materiału na egzamin dyplomowy:

1. Literatura wobec społeczeństwa rosyjskiego w XX w.
2. Życie literackie w dobie porewolucyjnej (lata 20.XX st.).
3. Rosyjska awangarda: idee a postacie.
4. Losy rosyjskiej literatury w okresie stalinowskim (lata 30-50. XX st.).
5. Pokolenie lat 60. XX st.: deklaracje oraz osiągnięcia twórcze.
6. Realizm socjalistyczny: zasady i ewolucja metody.
7. Realizm socjalistyczny jako konwencja artystyczna.
8. Rozwój literatury nieoficjalnej („samizdat”) w Rosji radzieckiej.
9. „Samizdat” i „tamizdat” jako alternatywa wobec socrealizmu.
10. Rosyjski postmodernizm: charakterystyka ogólna.
11. Czołowe postacie rosyjskiego postmodernizmu.
12. Debaty o idei narodowej w literaturze najnowszej (W. Jerofiejew i in.).
13. Sowiecka nostalgia we współczesnej kulturze literackiej Rosji.
14. Nowe gatunki i formy w rosyjskiej literaturze najnowszej.
15. Literatura rosyjskojęzyczna w świecie po upadku ZSRR: losy, ośrodki, osiągnięcia.
16. Współczesna literatura rosyjska wobec tradycji narodowej.

Przykładowe tematy prac magisterskich w roku akad. 2019/2020:

- Kwestia kryzysu jednostki w literaturze i kinie przełomu lat 80. i 90. XX w.
- Postmodernistyczny układ tekstu (na materiale powieści Wiktora Pielewina).
- Kontrowersje „duszy rosyjskiej” w ujęciu artystycznym Wiktora Jerofiejewa.
- Kwestie języka i stylu w twórczości Wiktora Jerofiejewa.
- Literatura rosyjska XX w. jako przedmiot badań postkolonialnych.
- Literatura wobec rosyjskiej emigracji nowej fali.
- Oddziaływanie sowieckiej nostalgii w twórczości młodych pisarzy rosyjskich
- Obraz „czerwonego człowieka” w twórczości Swietłany Aleksijewicz
- Literatura rosyjskojęzyczna w byłych republikach radzieckich (Ukraina, Białoruś, Kazachstan – na wybór studenta).
- Kondycja człowieka według Swietłany Aleksijewicz.
- Tragedia Czarnobyla w literaturze rosyjskojęzycznej.

FILOLOGIA ROSYJSKA (II rok studiów stacjonarnych II stopnia)

Prof. dr hab. Andrzej Sitarski

Seminarium magisterskie w roku akademickim 2019/2020

Zakres materiału na egzamin dyplomowy:

1. Teoria i praktyka przekładu
2. Gramatyka opisowa współczesnego języka rosyjskiego

Przykładowe tematy prac magisterskich w roku akad. 2019/2020:

- Семантические и переводческие аспекты ономастической лексики на материале русских и польских художественных текстов
- Лингвистические аспекты стилизации перевода рассказов Анджея Сапковского на русский язык
- Переводный анализ сказки Ершова «Конек Горбунок» на польский язык
- Оценочный и эмотивный язык рассказов А. Чехова в переводе на польский язык
- Переводческие эквиваленты избранных устойчивых словосочетаний.

Prof. dr hab. Katarzyna Kuligowska
Seminarium magisterskie w roku akademickim 2019/2020

Zakres materiału na egzamin dyplomowy:

1. Afiksalne i nieafiksalne sposoby słowotwórcze.
2. Przejawy internacjonalizacji w języku rosyjskim.
3. Leksyka specjalistyczna. Definicja i cechy terminu.
4. Leksykologia: typy znaczeń leksykalnych, komponenty znaczenia leksykalnego, zjawisko polisemii, sposoby przekształceń semantycznych (metafora, metonimia, synekdocha).
5. Zjawiska synonimii, antonimii i homonimii.
6. Hierarchia w systemie leksykalnym (hiponimia, hiperonimia, meronimia, holonimia, komplemnia).
7. Zapożyczenia w systemie języka.
8. Aktywne procesy w słowotwórstwie, leksyce i frazeologii współczesnego języka rosyjskiego.
9. Teorie językoznawcze XX wieku: strukturalizm, generatywizm, kognitywizm.
10. System fonetyczny w języku polskim i rosyjskim (podobieństwa i różnice).
11. Leksykalno-gramatyczne klasy rzeczowników rosyjskich.
12. Konfrontacja kategorii gramatycznych polskich i rosyjskich części mowy.
13. Grupy języków indoeuropejskich.
14. Ogólna charakterystyka języków słowiańskich.
15. Dialekty języka rosyjskiego.

Przykładowe tematy prac magisterskich w roku akad. 2019/2020:

- Nazwy chorób w języku polskim i rosyjskim (onomazjologiczne studium konfrontatywne)
- Eponimy we współczesnym języku rosyjskim
- Polskie i rosyjskie nazwy roślin. Studium konfrontatywne
- Nazwy bóstw i demonów słowiańskich w polszczyźnie i w języku rosyjskim
- Strukturalno-semantyczna analiza polskiej i rosyjskiej grupy leksykalnej: odzież
- Rosyjska terminologia kulinarna

Prof. dr hab. Wawrzyniec Popiel-Machnicki

Seminarium magisterskie w roku akademickim 2019/2020

Tematyka prac dotyczy w przeważającej mierze literatury rosyjskiej XX i XXI wieku.

Zakres materiału na egzamin dyplomowy:

1. Twórczość Bułata Okudźawy.
2. Twórczość Władimira Wysockiego.
3. Twórczość Iosifa Brodskiego.
4. Twórczość Andrieja Wozniesieńskiego.
5. Problem rosyjskiej prozy wiejskiej.
6. Twórczość Wasilija Szukszyna.
7. Twórczość Walentina Rasputina.
8. Twórczość Wiktora Astafiewa.
9. Tematyka „łagrowa” w rosyjskiej literaturze rozrachunkowej.
10. Twórczość Aleksandra Sołżenicyna.
11. Twórczość Warłama Szalamowa.
12. Twórczość Anatolija Rybakowa.
13. Dramaturgia – twórczość Aleksandra Wampiłowa.
14. Twórczość Jurija Bondariewa jako przykład trzeciej fali prozy wojennej.
15. Twórczość Czingiza Ajtmatowa.

Przykładowe tematy prac magisterskich w roku akad. 2019/2020:

- Tematyka feministyczna na podstawie twórczości Lwa Tołstoja i Aleksandry Marininy.
- „Nowy Jezus” wg Fiodora Dostojewskiego i Czingiza Ajtmatowa.
- Tematyka lunarna w rosyjskiej poezji XX wieku.
- Mechanizm władzy totalitarnej na przykładzie „Dzieci Arbatu” Anatolija Rybakowa.
- Poezja „bardowska” od Okudźawy do Zamfiry.
- Topos miasta w prozie wiejskiej Walentina Rasputina.
- Obraz Żyda w „Opowiadaniach odeskich” Izaaka Babła.
- Człowiek oczami psa. „Wierny Rusłan” Grigorija Władimowa.
- Realizm magiczny wg Konstantego Paustowskiego.